N°. 7. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag, den 11 Januarij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 10den Januarij.

Wij vernemen van Eindhoven het volgende:

» Heden zijn alhier de eerste kwartiermakers aangekomen, men verwacht tegen morgen en de volgende dagen de troepen, die op een 6,000 man geschat worden. De proviand is er voor aangenomen, zoo dat men vermoedt dat zij eenige dagen hier en in de omstreken zullen blijven.

» De geestgezindheid is en blijft hier zeer goed; heden zijn door twee ingezetenen eene kollecte gedaan, tot ondersteuning van de vrouwen en kinderen van diegenen, die voor het vaderland zijn uitgetrokken. Ieder gaf gaarne naar zijn vermogen, en de uitslag overtrof de verwachting.

» Gisteren en den middag, tegen 4 à 5 uren, zijn wederom 6 of 8 muiters te Zoomeren geweest. Zij begaven zich, volgens hunne gewoonte, dadelijk bij den ontvanger, bij wien zij slands schatkist gevoeld en, al het geld medegenomen hebben, daarop zijn zij zonder verder kwaad te doen, weder afgetrokken.

» De berigten, die wij van Maastricht hebben, luiden dat de Belgen de Stad zoo veel mogelijk houden ingesloten, vooral aan de kanten van Wijck. Hunne voorposten staan nog immer te Hechtel.

» Gisteren zijn weder de volgende troepen hier doorgetrokken: een stark detachement vrijwillige jagers, benevens een detachement grenadiers komende van 's Hage en bestemd om bij hunne korpsen te worden ingedeeld; detachementen van kompagnien artillerie, benevens een detachement schutterijen, bestemd naar Bergen op Zoom, eindelijk een detachement der 10de afdeeling infanterie van Utrecht naar Bergen op Zoom gaande.

» Onder de duizend en een onwaarheden, waarmede sommige Belgische dagbladen hunne kolommen aanvullen, behoort ook het berigt (zie de *Gazette d'Anvers*) dat, sedert de opvoering van *la Muette de Portici*, op het 's Gravenhaagsche tooneel; en de luide toejuiching van het publiek bij de meest uitkomende stukken dezer opera, er een vaartuig te Scheveningen gereed lag om den koning, in geval van nood, op te voeren. De berigtgever voegt daar zelfs bij, dat men in Holland ernstig op de herstelling van het Stadhouderschap bedacht was en dat de heer *van Maanen* kans had die waandigheid te verkrijgen. Het is genoeg *zulke* berigten te hooren, om over derzelver geloofwaardigheid te kunnen oordeelen. Dat is zelfs zoo sterk, dat de Belgen zelven aan zoo iets geen geloof kunnen hechten. Er straalt echter daarin weder veel kwade trouw door, want daar men in België een groot gedeelte der Hollandsche Couranten leest, kan men daar weten en weet men ook zeer goed, dat al de bijzonderheden, bij de opvoering van *la Muette* te 's Hage plaats gehad, de onbabbelzinnigste bewijzen hebben opgeleverd van de gehechtheid der Hollanders aan hunnen wettigen souverein. In een land als het onze kan gerust een *Masaniello* ten tooneele gevoerd worden. Waar men in het maatschappelijk leven, eenen *de Potter* en zijnen aanhang vervloekt, kan de Napelsche visscher op geene bewondering rekenen. Het aanheffen van ons volkslied, na het eindigen der tooneelvertooning, is een der bewijzen (uit duizenden) van de meerdere voortreffelijkheid der Haagsche bevolking boven de Brusselsche.

» Doen wij nu toch van *la Muette de Portici* spreken, kunnen wij de opmerking niet terug houden, dat naar het ons voorkomt, het rijke bedrijf, waarmede men den 25sten Augustus te Brussel niets hooren wilde, eerst begonnen is. Het volk ziet reeds de wezenlijke waarde der hunner verleiders, en het oogenblik is welligt niet ver meer verwijderd, dat de Brusselsche *Masaniello's* het loon hunner euveladen ontvangen zullen.

» De *Gazette d'Anvers* meldt, in hetzelfde artikel, waarin bij van de opvoering der *Porticische stormen* spreekt, dat de prins van Oranje afstand van al zijne regten op Holland gedaan heeft, en dat de prinses, Hoogstdeszelfs gemalin, met hare kinderen streng bewaakt worden. Ieder weet welke waarde daaraan te hechten is. De waarheid is, dat de prinses van Oranje den geestdrift der gehuwde inwoning openlijk en ongeveinsd toejuicht, en, onder den troostrijke, wat de natie in het noorden, te midden van veel leeds, gevoelt, behoort gewis de vermeerderde gehechtheid des genoemde vorstin voor de Hollanders. Zij zijn inderdaad aartverheffend de gevoelens van Ruslands Grootvorstin voor het land der moerasbewoners, zoo als de Belgen ons noorden noemen. Indien het ons vergund ware, zouden wij deswege bijzonderheden kunnen vermelden, die niet minder het hart der Vorstin als het karakter der Hollanders vereeren. Onder het goede der jongste woelingen in Nederland behoort ook dit, dat juist daardoor de uitmuntende hoedanigheden onzer kroonprinses, in een schooner en heerlijker dagligt uitgekomen zijn.

— Wij ontleenen het volgende uit eenen particulieren brief uit Antwerpen, onlangs van daar geschreven:

» Ik heb u reeds gemeld, dat men alhier sterk tegen het hervatten der vijandelijkheden is, om dat dit geenszins als het middel om onze rampen te heelen, beschouwd wordt, en dat de gevolgen van den oorlog, hoe dezelve ook moge uitvallen, altijd eer ongelukkig dan gunstig voor ons zijn moeten; want verre van een einde te maken aan het verderfelijke provisioneel, van de teweerkers van ons ongeluk, zouden zij ons misschien allen kans benemen, om uit onzen ellendigen staat te geraken.

» Men spreekt even ligtvaardig over het vervoeren van Maastricht, van onze citadel en van de forten, die de Schelde bestrijken, als om van achter heggen of barrikades te isoleren. Deze ellendige inoevers verwekken bij ieder, die nog eenig gezond verstand bezit, slechts een medelijdend schouder-ophalen.

» Zonder ons op te houden bij het onderzoek of ons leger het noodige materieel bezit, om eenen geregelden aanval of een geregeld beleg te beginnen en ten einde te brengen, willen wij voor een oogenblik onderstellen, dat onze Citadel genomen was of ook overgaf, maar welk voordeel zou daarin dan, nog voor ons spruiten? Wij zien er geen. De Schelde, die groote verkeersweg in onze staats-balans, het voornaam voorwerp onzer wenschen en begeerten, zou daarom niet vrijer zijn. Onze, nog kort geleden, zoo voorspoedige, zoo schitterende scheepvaart zou er niet te minder om bedimmerd worden. Eerst dan zou de Schelde zeer naauwgesloten worden, door den wil en de regten van den sterksten, door eenen naar vraak dorstenden vijand.

» Wij kunnen zeer wel begrijpen, dat lieden, die niets bezitten en zelfs geen kans hebben, langs wettige wegen iets te bekomen, drift verlangen, om, ten onzen koste, oorlog te voeren, aangelokt door de hoop, om zich zelven een aangenaam of zelfs welhebbelijk leven te verschaffen, i om uit het ellendig bestaan, van hedigloper te geraken. Maar wij, die iets te verliezen hebben en zulks slechts door den vrede kunnen behouden, wij, die hoegenaamd niets winnens, niets voordeeligs in den schok van krijgsheeren of inslag-geduis der wapenen kunnen zien, wij moeten ons meer dan eens bedenken, alvorens toe te staan (dewijl het volk, in deze eeuwtijd (dagen souverein is) of Vrede te werken, tot ondernemingen, welke slechts ons volstrekt ongeluk kunnen ten gevolge hebben, een ongeluk, dat ons tot den weinig benijdenswaardigen rang onzer oorlogzuchtige avanturiers zou doen zinken.

» Dat men te Warschau op elkander voort of met het helsche geweer onder de wallen van Maastricht schietgevaarte houdt, ingeval daarin niets buitengewoons, wij hebben tot ons ongeluk zulks dergelijks ondervonden. Dan *Malheur* bij sommigen voorvallen, die kwaam gemeenzaam doorgaat en bij anderen voor een ouden zeur, die niets van de zaak meer verstaat, dat alles is ons onverschillig. Maar dat men, zonder zich zelfs te verwaardigen van oorlog te spreken, zich voorbereid, omgaat op nieuws de gruwelijkheden van een bombardement op den hals te halen, door, ten onzen koste, en

perikelen, het onmogelijke te beproeven, zulks kan geen ingezeten van Antwerpen noch zien, noch dulden.

» Alles, wat in de citadel en in de forten, welke in de magt der Hollanders zijn, zich bevindt, is voor bommen en kogels veilig gemaakt; de daken der gebouwen en alles, wat brandbaar is, is weggenomen of afgebroken, en de bovenste gedeelten der gebouwen zijn geveld. De kogels van ons leger moeten in alle zulke voorzorgen voorzien. De Hollandsche troepen hebben zeer goed ingerigte kasematten, om hen voor alle nadeel, dat ons geschut hun zou kunnen toebrengen, te behoeden. Men denke dan over de mogelijkheid, om die vesting te nemen eens na, en men zal gereedelijk inzien, aan welk gevaar een onmagtige aanval ons zou blootstellen."

— Het Engelsch blad *le Globe* zegt, in een zijner laatste nommers: » In België heerscht slechts een wensch, die namelijk, om eenen vorst op den troon te hebben, hij zij wie hij zij, mits hij de middelen bezitte, om den ellendigen staat te verbeteren, waarin de handel en fabrijken vervallen zijn. In dat opzigt wint de naam van den prins van Oranje, of van een' diens zonen, in de voornaamste steden van België, het meeste veld. Te Gent, Brugge en Brussel is deze daadzaak overbekend, en drie vierde gedeelten der bevolking van die steden, zou het voorstel daartoe grootelijks voorstaan. Te Antwerpen is dat getal nog grooter, want de naam des prinsen is daar zeer geliefd en zelfs de officieren drinken, bij hunne maaltijden, op zijne gezondheid. Ook te Luik heerschen grootendeels dergelijke gevoelens en nemen van dag tot dag toe. Ieder uitstel van de benoeming van eenen vorst, moet het geslacht van Nassau voordeelig zijn, dewijl alles ten laatste op eene volle, geheele en hartelijke verklaring, ten voordeele van dit huis moet uitloopen, eene verklaring, die geenen tegenstand van belang zal vinden."

De *Globe* zegt, deze berigten van onderscheiden correspondenten uit opgemelde steden ontvangen te hebben. Zouden de heeren *Rogier* en *de Celles*, van de waarheid daarvan overtuigd zijn, en daarom eerstgemelde de keuze van eenen vorst, in het congres zoo hevig hebben willen bespoedigen en de andere zelfs eene voordragt, ten voordeele van dit huis willen gestraft hebben. *(Zie ons notig nommer.)*

— Een Belgisch dagblad, sprekende van de onbeschrijfelijke verdeeldheid, van het nationaal congres, om eenen koning te kiezen, had gevuld, dat men, op den onlangs gepasseerden drie koningen dag, den drie koningskoek had gegeten. Het toeval, door de Voorzienigheid bestuurd, zou het congres waarschijnlijk beter gediend hebben dan de groote sprekers dier constituerende vergadering. De Belgen wagen in alle gevallen eenen boonen-koning te zullen krijgen en de schrijvers van opgemeld blad verklaren, geene assurantie-compagnie te kennen, die den gekozen koning slechts voor zes maanden zijnen post zou durven verzekeren.

— Wij hebben, in ons nommer van Woensdag ll. gemeld, dat de kardinaals, met het intermediair bestuur te Rome belast, den zoon van *Lodewijk Buonaparte* en dien van zijnen broeder *Jerome* (in sommige afdrukken van dat nommer staat abusievelijk: *den zoon van Lodewijk en Jerome Buonaparte*,) eensklaps Rome hadden doen ruimen. Uit nader deswegens gekomen berigten, blijkt, dat de zonen van *Lucien en Louis Buonaparte* (niet die van *Jerome*) in eene zamenzwering gewikkeld waren geweest, welke niet minder ten doel had, dan om het conclave uit een te drijven en de Pausselijke regering te overweldigen, ten behoeve van den jongen hertog van Reichstad, wiens vroegere hoedanigheid van Koning van Rome men schijnt te hebben willen doen gelden.

— Van Londen wordt, in dato den 4den dezer gemeld, dat de heer *van de Weijer*, benevens een officier van hoogen rang, zoo men zegt, met eene bijzondere zending van Pruissen belast, aldaar zouden zijn aangekomen, eerstgenomde van Brussel en laatstgemelde van Berlijn. De zaken in Ierland namen hoe langer hoe meer een dreigend aanzien. Het gouvernement had reeds eene wapenschouw van de Yeomanrie (burger-kavallerie) bevolen, doch dat ligchaam nog niet opgeroepen. Te Londen liep een gerucht, dat er bewegingen in Ierland zouden zijn uitgebarsten.

— Onze gewone fransche brieven en dagbladen zijn ons, sedert eenige dagen, wederom niet geworden.

— Het fransch dagblad *le Constitutionel* zegt: » de sympathie van Frankrijk met de belgische natie barst van alle kanten uit. Eene deputatie der nationale garde van Valenciennes, die naar Parijs gezonden was, om een vaandel uit 's konings handen te ontvangen, heeft zich heden naar de woonplaats der belgische ambassade begeven, en de heeren *Gendebien* en *Rogier* de hulde hairer wenschen voor de zaak der Belgen gebragt."

Hetzelfde blad bedreigt het fransch ministerie met eenen volksopstand ter oorzake van de ellende, welke in België heerscht en randt hetzelfde aan, om zich met de zaken van dat land te bemoeijen, ten einde de Belgen te helpen en zich te constitueren, gelijk zij goedvinden, dat is te zeggen, in het herroepen der Hollanders bij te staan. Hoezeer wij aan de taal van opgemelden *Constitutionnel*, ten onzen opzigte, weinig waarde hechten; in weerwil van den door den graaf *de Celles* in het brusselsche congres, onlangs gedane verklaring, dat Frankrijk zich volstrekt met de belgische zaken wilde inlaten, ja, in weerwil van de depêche van den heer *Gendebien*, houdende, dat noch koning *Lodewijk Philips*, noch deszelfs minister van buitenlandsche zaken in de verheffing van den hertog *de Nemours* tot den belgischen troon hebben willen toestemmen, zoo wantrouwe men de fransche grensbewoners, zoo wantrouwen onze landgenooten het gedrag des franschen kabinets. Men geloove ons: *Hic ille niger; hunc Te Batave! laveto.*

's Gravenhage, den 9den Januarij.

(Particuliere Correspondentie.)

Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, zal eerstdaags met zijnen staf naar het leger vertrekken. Ook schijnt men den Prins van Oranje alle dagen hier te verwachten. Gisteren vertrokken Hoogstdeszelfs rijtuigen naar Scheveningen.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Antwerpen, den 6den Januarij 1831.

De nevensgaande nommers van het *Journal d'Anvers* en de *Gazette d'Anvers* zullen u genoegzaam doen zien, dat onze treurige toestand nog steeds voortduurt. Het *provisioneele* bestuur schijnt ons eene *permanente* armoede beschoren te hebben; want de zaken zijn hier zoodanig verachterd, dat zelfs de val van ons tegenwoordig gouvernement en de ontbinding van het congres, onze welvaart niet kunnen herstellen.

Sommige jeugdige heethoofden, wier moed grooter dan hun hart en wier ervaring noch geringer is dan hunne jaren, hebben veel ophef gemaakt van het kwijtgeschelde voorstel der heeren *Pirson*, die reeds in de tweede kamer onzer Staten-Generaal meer als een dollen doordrijver, dan als een man van verstand bekend was. Deze spreken van krijg en veroveringen en gelooven, dat niet alleen onze *citadel* en *Maastricht* gemakkelijk te nemen zijn, maar zelfs dat de rivier aan den *Moerdijk* zoo dicht gevroren is als de sloten, die door onze weiden loopen. De heldhaftige tegenpartij hij, die reeds zeer verloren heeft en nog verliezen heeft, wenscht echter geenen verderen strijd, en ofschoon ik hen ontveinzen wil, dat deze, bij een goed inzien hunner belangen, vele — misschien al de ons thans treffende rampen hadden kunnen voorkomen; zijn zij thans, in dat opzigt verstandiger geworden. Het vertrouwen in onze tegenwoordige regering is zoo gering, dat onlangs, bij eene aanbesteding van een zeer klein werkje niet dan na veel moeite een aannemer zich opdeed, en toen deze, onder de voorwaarden der besteding zag, dat hij eerst drie maanden na den afloop des werks, over zijne penningen zoude kunnen beschikken, weigerde hij zeggende: dat voor zulk een provisioneel gouvernement drie *dagen* crediet reeds meer dan wel was.

Dat wantrouwen, die ontevredenheid is algemeen, en naar mate deze meer veld winnen neemt de belangstelling af, waarmede men vele spotprenten beschouwde, die hier tegen den Koning, de Hollanders, den minister *van Maanen* enz., *à l'instar de Paris*, waren ten toon gesteld. Ja, het volk, hetwelk den afgod van gisteren heden vertrapt, begint reeds luide te morren tegen de regering, het congres, onzen gouverneur en verdere gezagvoerders; en gisteren was ik in een *estaminet* tegenwoordig, waar de volgende zinsnede uit *le Journal du Commerce d'Anvers*,

» *Aujourd'hui le Père céleste abandonne à son libre point de* » *entreprise de sont, qui ont lâché la réalité du bonheur pour* » *une ombre chimérique et trompeuse*" (*)

met luide toejuichingen aangehoord werd.

De Citadel bezeemt meer en meer schrik in; vooral sedert men weet, dat aldaar alle bergplaatsen bomvrij zijn. Men lacht nu openlijk over den majoor *Kessels*, die zich van het bombarderen der Citadel zoo veel gevolg had voorgesteld, en men begint zijne militaire kundigheden in twijfel te trekken, die voornamelijk in zijne vorige actien, al zijne kogels te hoog dirigeerde, en nu verwonderd schijnt te staan, dat men nieuwe gebouwen maken kan. De Citadel bewoners hebben dat beter geweten en van den tijd der wapenschorsing een uitmuntend gebruik gemaakt. Alles, wat bij een eventueel bombardement aan spoedig vuuratten blootgesteld was is weggeruimd en al de gebouwen zijn met zware overdekt;

(*) Tegenwoordig verlaat de Hemelsche Vader en ontrekt Hij zijne zegeningen aan de ondernemingen van hen, die het werkelijk geluk voor eene bedriegelijke hersenschim vaarwel zeiden.

zoodat, terwijl het garnizoen der citadel onze geheele stad verwoesten kan, het van onze zijde geen bom of kogel te vreezen heeft. » Zoo lang de *Auwe* (zoo noemt men hier den generaal *Chassé*) dáár nog zoo goed zit, blijven wij in den dreck" zegt het gemeen, en waarlijk niet ten onregte.

Brussel, den 8sten Januarij.

Het centraal-comité heeft het volgend besluit genomen:

Overwegende, dat het groot-hertogdom Luxemburg, de verafgelegendste provincie van het middelpunt zijnde, de burgerlijke en militaire organisatie aldaar eenig verwijl heeft geleden, en dat het, bij de tegenwoordige omstandigheden, van belang is, spoedige maatregelen te nemen,

Besluit;

Art. 1. De heeren *Thorn*, burgerlijk gouverneur van het groothertogdom en *Nothomb*, lid van het diplomatiek comité, zijn met buitengewone volmagten in de provincie Luxemburg voorzien; zij zullen zich onverwijld naar die provincie begeven en alle maatregelen nemen of provoceren, welke zij, voor de burgerlijke en militaire organisatie der provincie, noodig zullen oordeelen; zij hebben de magt, om de ambtenaren, welke niet tot het belgisch gouvernement toegetreden zijn, of tegen welke gewigtige redenen van klagten bestaan, af te stellen en andere in hunne plaats aan te stellen, alles echter onder nadere goedkeuring van het provisioneel gouvernement.

Art. 2. Deze beide afgevaardigden zullen onmiddelijk met het centraal comité correspondeeren, en, binnen tien dagen, een wijdloopig rapport over den staat der provincie indienen, zullende de heer *Nothomb* zich, zoo mogelijk, binnen denzelfden tijd, naar Brussel begeven, om, over dat rapport, alle mogelijke inlichtingen en berigten te geven.

Brussel, den 6den Januarij 1831.

Graaf *Felix de Mérode*, *Ch. Rogier*, *F. de Coppin*.

Wij ontvangen onder het afdrukken dezer het verslag der zitting van het nationaal congres te Brussel van den 7den; is gelezen het algemeen rapport der centrale afdeeling over de keuze van een opperhoofd van den staat; daar dat rapport te lang is, om thans in deszelfs geheel te worden medegedeeld, moeten wij de mededeeling zoo daarvan als van het verder in die zitting voorgevallene tot ons eerstvolgend nommer uitstellen en ons thans bepalen tot het voorstel, door de centrale afdeeling ten slotte van dat rapport gedaan:

Hij stelt dan voor.

1°. Om, staande de zitting, bij ballotage, vier commissarissen te benoemen, allen met eene volstrekte meerderheid;

2°. Om twee dier commissarissen naar Londen en twee naar Parijs te zenden;

3°. Om dezelve speciaal te belasten met het inwinnen van alle mogelijke berigten, betrekkelijk de keuze van een opperhoofd, dat geroepen zal worden, om over de Belgen te heerschen;

4°. Om eene permanente commissie van tien leden, door de sectien te benoemen aan te stellen, welke door den voorzitter van het congres zal gepresideerd worden, dewelke commissie belast zal zijn met het geven van instructien aan de gezanten en afgezondenen van het congres te Londen en te Parijs, en met het onderhouden van betrekkingen en correspondentie met deze afgezanten.

Na eenige deliberatien werd besloten, dat de debatten over het voorstel der centrale afdeeling op morgen, dingsdag den 11den januarij, zullen plaats hebben.

RUSLAND.

Petersburg, den 25den December.

Het volgende manifest is alhier afgekondigd:

» Wij *Nicolaas I*, door Gods genade Keizer en Alleenheerscher aller Russen, doen weten aan alle onze getrouwe onderdanen: Een afschuwelijk verraad heeft het met Rusland vereenigde koningrijk Polen geschokt. Kwalijkgezinde menschen, die door de weldaden van den onvergetelijken Keizer *Alexander*, den grootmoedigen Hersteller huns Vaderlands, niet ontwapend werden, en onder de bescherming der hun bewilligde wetten, de vruchten van zijne zorgen genoten, hebben in het geheim eene zamenzwering gesmeed, om de door hem ingevoerde orde van zaken omver te werpen, en kenmerkten den aanvang hunner daden door opstand, bloedvergieten en misdadige aanslagen, op het leven van onzen geliefden broeder, den grootvorst *Konstantijn*. Van de duisterheid des avonds gebruik makende, viel eene door hen opgeruide hoop volks op het slot van den Grootvorst; in dien zelfden tijd gelukte het hun, in verscheidene streken van Warschau, door het verspreiden van de logenachtigste geruchten, als of de Russische troepen de vredelievende bewoners aanvielen en vermoorden, het volk tot zich te lokken en de stad met al de ellende der regeringloosheid te vervullen. De Grootvorst nam het besluit met de Russische en de hem getrouw gebleevene Poolsche troepen eene stelling in de nabijheid van Warschau te nemen, en niet aanvallender wijze te werk te gaan, om iedere gelegenheid tot het vergieten van bloed voor te komen; om de ongerijmdheid en valschheid der verspreide geruchten klaar aan den dag te brengen en aan de stads autoriteiten tijd en middelen te verschaffen, ten einde het hun, met behulp der goedgezinde inwoners mogte gelukken, de wanorden te herstellen en de kwaadgezinden in toom te houden. Deze hoop werd echter niet verwezenlijkt. De regeringsraad vermogt het niet, de orde te herstellen; onophoudelijk door de rebellen bedreigd, die uit hun midden een onwettig bestuur hadden opgerigt, bleef den Raad niets anders over, dan den grootvorst te bidden, de met hem uit Warschau getrokkene Poolsche troepen terug te zenden, om openbare en bijzondere eigendommen tegen plundering te beschermen; spoedig werd de raad ontbonden en alle magt in handen eens generaals gesteld. Intusschen verspreide zich de tijding van opstand door alle provincien van Polen; overal werden dezelfde middelen aangewend: bedrog, dreigingen, omkoopingen, om de vredelievende bewoners aan de heerschappij van eenige rebellen te onderwerpen. Bij deze beklagenswaardige omstandigheden vond het de Grootvorst noodig de getrouw gebleevene Poolsche troepen naar Warschau terug te zenden, om zoo mogelijk de personen en eigendommen der bewoners te verzekeren. Hij zelve verliet met de Russische troepen het koningrijk Polen, en kwam den 15den Dec. te Wlodaw, in Volhynie. Op dusdanige wijze werd eene welligt voor lang beraamde zamenzwering tot stand gebragt. — Na de weldaden des vredes onder de bescherming van ons bestuur genoten te hebben, stort het volk van Polen zich op nieuw in den afgrond des oproers en der ellende, en talrijke ligtgeloovigen, ofschoon reeds bevangen van schrik voor de naderende straf, wagen het aan de overwinning te denken en ons, hunnen wettigen voest, voorwaarden voor te slaan. — Russen! gij weet, dat wij dezelve met verachting afwijzen. Uwe met ijver voor den troon brandende harten verstaan wat het Onze gevoelt. Op het eerste berigt van het verraad was uw antwoord een herhaalde eed van trouw, en op dit oogenblik zien wij in de geheele uitgestrektheid van ons rijk slechts *eene* beweging, in de borst van ieder leeft slechts *een* gevoel, de wensch, voor de eer zijns Keizers, voor de onschendbaarheid des rijks, geene opofferingen te ontzien, en vermogen, eigendommen, ja! het leven ten offer te brengen. Met gevoel staren wij op deze opwelling der liefde van het volk tot ons en tot het Vaderland, en houden het voor onzen heiligen pligt, hierop met woorden van geruststelling te antwoorden. Nieuwe opofferingen zullen niet benoodigd zijn. God, de Beschermer van het regt, is met Ons, en het magtige Rusland kan met eenen beslissenden slag diegenen tot rust noodzaken, die het wagen, deszelfs vrede te verstoren. Onze getrouwe troepen, die zich nog kortelings door herhaalde overwinningen hebben gekenmerkt, trekken reeds aan de westelijke grenzen des rijks bijeen. Wij zijn gereed het verraad te straffen, willen echter de onschuldigen van de misdadigers onderscheiden, en de zwakken verschoonen, die uit kortzigtigheid of vrees den stroom volgden. Niet alle onderdanen van ons koningrijk Polen, niet alle bewoners van Warschau namen deel aan de zamenzwering en hare betreurenswaardige gevolgen: vele bewezen door eenen roemrijken dood, dat zij hunnen pligt kenden, anderen, gelijk wij uit de berigten van den Grootvorst zien, werden onder het storten van tranen van vertwijfeling genoodzaakt, naar plaatsen zerug te keeren, die door rebellen bezet waren. Deze, met de bedrogenen en misleidenen, maken zonder twijfel een groot gedeelte van het leger en van de bewoners van Polen uit. Wij wendden ons aan hen, bij eene proclamatie van den 17. dezer, in welke wij, met betuiging van ons billijk ongenoegen over het gepleegde verraad, het bevel geven, om aan alle eigendunkelijke en onwettige wapening een einde te maken en alles weder op den vorigen voet te herstellen. Daardoor kunnen zij nog de schuld van hunne landgenooten uitwisschen en het koningrijk Polen van de verderfelijke gevolgen van strafbare verblinding redden. Terwijl wij hun hiermede het eenige redmiddel aan de hand geven, brengen wij deze werking van ons medelijden, ter kennis van al onze getrouwe onderdanen; zij zullen onzen wil zien, om de onschendbaarheid der regten van den troon en des vaderlands te beschermen, en tevens ons even zoo vast besluit, om de rustige verdwaalden te verschoonen. — Russen! het voorbeeld van uwen Keizer zal u tot rigtsnoer dienen: gereed zonder wraak; onwankelbaar in den strijd voor de eer en het zijn des rijks zonder haat tegen den verblinden vijand; liefde en achting voor die onderdanen onzes koningrijks Polen, die aan den ons gedanen eed getrouw bleven; bereidwilligheid tot [illegible] met allen, die tot hunnen pligt terug keeren. Gij zult uw [illegible] vervullen, gelijk gij dezelve tot heden vervuld hebt. [illegible] in rust en vrede; in het vast vertrouwen op God, den wilddoener van Rusland, en op eenen monarch, die de grootheid en de heiligheid van zijne roeping kent, om de waardigheid van zijn

lijk en den roem des Russischen naams onschendbaar te bewaren.

Gegeven te Petersburg den 26sten Dec. 1830.

» NICOLAAS."

Mengelingen.

FRAGMENTEN UIT HET DAGBOEK EENS REIZENDEN.

(Omitgegeven.)

2 Artikel.

Het grootste gedeelte der Belgische bevolking was, zonder over de oorzaken na te denken, reeds gewonnen, de woelige veld daardoor algemeen, zelfs op het platte land, naam deze beweging over handen. Naar mate het geld gemakkelijk toevloeide, haar die ruimte werd den opstandigen door de zoogenaamde liberale bladen ruimer gevonnd, sterker. Dit maakte de factie in de hand en deed hunne plan tot rijpheid brengen.

Brussel, het brandpunt van het oproer, was genoegzaam op alles voorbereid, en daarom waren reeds lange tijd vóór het uitbreken der onlusten, de kleinoden steden en het platte land tot medewerking aangespoord. Hiertoe werd reeds zeer fijn uitgedacht, middel gebezigd en dit was het overluid voorlezen der liberale bladen, door daartoe uitgekozene personen, welke zich altijd in de *estaminets* lieten vinden en die *ex officio*, op de opgerigte artikels *commentaries* maakten. Vooral des zaturdags en zondags, wanneer de handwerkslieden de herbergen het meest bezochten, kwamen artikels in de bedoelde bladen vinden, die, als het ware, voor het begrip van die klasse van menschen geschikt waren.

Hij die zonder moeite zijk wordt, laat zelden deze zijde dommen aan zijne kinderen na. Zoo ziet men dikwerf den armen handwerksman, die, door het lot begunstigd, zich in een van de gemakken des levens gebracht zag, met onberadenheid alles verspillen, en weldra tot den stand teruggevoerd, waaruit het fortuin hem slechts voor korten tijd had verplaatst. Zoo ook kan men in België beschouwen. De laatste jaren van weelde en genot, waren als het ware in eene nacht doorgebragt, eene toen, waartoe zij door rijkdom gebragt, en waarin zij door de factieuzichtige bladen gehouden werden.

Zoo verschrikkelijk als het gevoel eens spelers is, die bij het ontwaken uit de zwijmeling des hartstogten, bemerkt, dat zijn geheel vermogen op het groene tafelkleed is gebleven, even zoo verschrikkelijk is het ontwaken van België's inwoners, nu de omwentelingsroes is uitgeslapen.

Lang heeft men ze in deze zwijmeling gelaten, door opwekking van het nationaal eergevoel, tegen hunne vermeende vijanden, de Hollanders. De petitie van Luik, stond echter daar als een strengen *Mentor*, die zijnen discipel, de gevolgen van zijn gehouden gedrag voor oogen houdt. Verschrikt voor het beeld der toekomst, welke hij hem met levendige kleuren voorschetst, wijkt hij terug, en ontvlucht zijnen besten vriend, die de armen voor den berouwhebbenden reeds geopend had, daar valsche schaamte hem belet den aandrang van het bij hem opwellend gevoel te volgen.

Zoo ook wijkt Brussel terug, en stort zich, moreel zeker, van zijnen ondergang, in de armen der verleiding, en ontwijkt zoodoende den weg, die voor berouwhebbenden geopend was.

Even zoo als de speler, na een aanmerkelijk verlies, zich in de armen van gerieflijke vrouwen, zoekt te troosten, om daarna ook van deze verzadigd, tot het spel terug te keeren, even zoo slingert België, of liever Brussel, van de onafhankelijkheid, tot het denkbeeld eener vereeniging met Frankrijk.

In beide gevallen ziet Brussel armoede in het verschiet, en wanhoop, en onmachtige razernij, wordt het loon zijner bemoeijing, nu het toverbeeld, van eene denkbeeldige vrijheid geweken is.

Het schoone Brussel, dat even als Parijs, de zoete vruchten, van eenen moeijelijk volbragten arbeid dacht te plukken, dat van de weelde van het hof en door den toevloed van vreemdelingen moest leven, zal in het vervolg, bij eene voordeeligste uitkomst, de residentie van een' Vorst worden, die een derde minder dan een zijner stadgenooten (den hertog *van Aremberg*) te verteren zal hebben. Naar het inkomen van den Vorst, zijn ook de overige hooge ambtenaren berekend. De op te brengene belastingen zullen misschien een derde verminderd worden, doch hun inkomen, wordt zeker meer dan twee derde verminderd. — Ziedaar de zoete vruchten van een onafhankelijk bestaan.

Bij eene vereeniging met Frankrijk, valt dit alles nog weg, daar hetzelve hoogstens de residentie van eenen Fransehen prefect, à 20,000 francs jaars wordt. Daarbij zoude het dan nog de eenigste tak zijner industrie verliezen, die tot nu toe, zoo vele duizende huisgezinnen meer dan het dagelijks brood gaf, namelijk het nadrukken van Fransche werken, en in het algemeen, den Fransehen boekhandel, die daardoor op den Hollandschen bodem wordt overgeplaatst.

Hoe men het vraagstuk ook beschijkt, de uitkomst is altijd nadeelig voor Brussel, dat de omwenteling heeft voorbereid. Dit gevoelen de bezadigde bewoners zeer goed, en menige traan van berouw wordt in den stillen huiselijken kring gestort.

DANKBETUIGINGEN.

De Kolonel *Sprenger*, kommanderende de 2e brigade Infanterie, gestationneerd te Tilburg, betuigt bij deze zijnen opregten dank van de edelmoedige gevers voor de 3,500 paren wollen handschoenen, 600 slaapmutsen en een aantal paren sokken, aan hem, door Zijne Excellentie den bevelvoerenden Generaal van het mobiele leger, voor bovengemelde brigade uitgereikt, alsmede voor de 50 paren wollen handschoenen, aan hem toegezonden door den Heer *J. Schalij van Jutphaas*, uit naam van den hoogwelgeb. Heer Baron *J. J. L. van Utenhove*.

Ten hoogste gevoelig voor de zorgen, welke, door de Noord-Nederlanders, in de tegenwoordige omstandigheden, in zoo verschillende opzigten genomen worden, tot verkwikking en verwarming der verdedigers van Koning en Vaderland, zullen deze steeds van hunne zijde daarnaar streven, zich dien eernaam ten vollen waardig te maken.

Tilburg den 5den *Januarij* 1831.

Op gisteren, door de zorg van den heer *A. Balhuizen*, boekhandelaar te 's Gravenhage, bij mij ontvangen zijnde een pak wollen goederen, waarin twee honderd paren handschoenen, honderd slaapmutsen en vijf en zeventig paren sokken, om onder de verdedigers van de Forten Lillo en Liefkenshoek te verdeelen, zoo haast ik mij, welgemelden heer en tevens de goeddenkende en milde gevers dezer goederen, namens de manschappen, deze twee garnizoenen uitmakende, mijnen hartelijken dank te betuigen, met den oprechten wensch, dat spoedig Nederlandsch vorigen bloei moge worden hersteld, door den terug keer van rust en vrede.

Fort Lillo den 6den Januarij 1831.

de Majoor, Kommandant van hetzelve,

BIRSCHIE.

ADVERTENTIEN.

* * Het buitenverblijf WELGELEGEN, aan den Groenendijk even buiten Dordrecht, (zonder Broeijerij en Moezerij) is te Huur tegen Februarij eerstkomende, te bevragen bij den Tuinier aldaar.

Op gemelde plaats zullen binnen kort verkocht worden, eenige BROEIRAMEN, RIETMATTEN en TUINIERSGEREEDSCHAPPEN.

* * Bij de Boekhandelaars J. G. VAN TERVEENEN ZOON, te Utrecht, is te bekomen, en alom in ons Vaderland verzonden: *Berigt van inteekening op eenen bundel leerredenen, betrekking hebbende op de jongste omstandigheden van het Vaderland, die, tot deszelfs voordeel, door de gezamenlijke Nederlandsche Akademiepredikers, zal worden uitgegeven.* Deze Bundel zal een twaalftal leerredenen bevatten, uitgesproken door de Hoogleeraren: CLARISSE SURINGAR, VAN DER PALM, VAN HENGEL, KIST, HERINGA, z. z., G. VAN OORDT, BOUMAN, ROIJAARDS, IJPEIJ, J. F. VAN OORDT, z. w. z. en HOFSTEDE DE GROOT. De inteekening staat open, tot aan het einde der maand Januarij. Indien iemand van de Heeren Boekhandelaren in het Vaderland, door vergissing, geen *berigt* en *lijst van inteekening* ontvangen mogt hebben, en als nog daarvan wenschte voorzien te worden; gelieve dezelve de goedheid te hebben, om dit ten spoedigste aan de Uitgevers te melden.

* * De Ondergeteekende, Rector der Latijnsche Scholen te *Breda*, geeft bij deze te kennen, dat de aanvang dezer Scholen voor derom heeft plaats gehad op Maandag den 3 Januarij. Dus zij, die als leerlingen zouden willen worden ingeschreven, worden verzocht zich bij hem te vervoegen.

Th. VERWAIJEN,
Phil. Theor. Mag. et List. Hum. Doct.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.